

Eesti NSV mõisaarhitektuur

Kõo

mõis M-1953

VILJANDI

rajoon

Kõo

K/10

nr	Säiliku nimetus	arv	kuup.	Märkused
1.	Inventariseerimisanket	1	22.03.1980	
2.	Situatsiooniplaan	1	"	
3.	Fotod	6	"	
4.	Negatiivid	2		
5.	Peeahoone inventariseerimis- plaan(a)			
6.	Peeahoone ruumilahenduslik skitseering	1	22.08.1980	
7.	Situatsiooniplaan	1	28.IX.1982.	
8.	Kõrvalhoone ruumilahen- duslik skitseering	1	-"-	

ENSV Riiklik Ehituskomitee
 Kultuurimälestiste Riiklik
 Projekteerimise Instituut
 Tallinn, Lai t. 81 Arhiiv nr. M-1953

A N K E E T

ENSTI NSV-s SAILINUD MÕISAHOONETE ESIALGSEKS INVENTARISEERIMISEKS

Üldandmed

1. Mõisa nimi: *KOO (Wolmarshof)*
 (eestikeelne ja sulgudes saksakeelne)
2. Mõisa liik: *peamõis*
 (peamõis, karjamõis, abimõis jne.)
3. Asukoht, address: *Viljandi raj. Koo kr.*
 (rajeon, külanõukogu)
 end.maakond, end.kihelkond: *Viljandimaa, Põltsaude k.*
4. Kaugus km. suuremast liiklusteest, millisest ja mis suunas:
Võhne - Põltsamaa maantee ääres
5. Valdaja või valdajad ja kasutajad:
 (asutuse või ettevõtte täielik nimetus)

II Mõisaansambli lühiseloomustus:

(hooned, haljastus, veekogud, väravad ja piirded; skissaaride
 hoonete asetus mõisa südamikus, kirjeldada hooned, parki ja
 muid rajatisi lühidalt, määrata juurdepääsuteed ja ilmakaared
 kogu mõisa suhtes, kasutades lisalehte kui vajalik)

*Arvaks registreeritud ühe isikliku kinnis- ja
 moortasandilise kuulub mõisaandamisel ümbri-
 sest veidi suurem voolutald. Nii et mõisale
 kere vardi ni Võhne ni Põltsamaa poolt
 soetatud.*

*Ruugisest erinduslikust mõisa-ansamb-
 list et alla varda mõisid et tald-
 peateer, viinikoda, valvurimaja, osa tallist
 ni ümbri- ja teine rajalauded.*

*Vägevast tallist et raiatud vardi osa
 lõunapoolt teinud. Varemalt painnes hea,*

1-2
Klus peab tell ol 10 aut kabi sig. sig
tiivase plaanide esisel sümmeetrilisel.

Ehituse eesol on värvatoru, ▽

Suur tall & häärerid järgiti, värvatoru sig
põhiosa rist. maha red. perioodil, lõuendide tiiv
ots jäi ette maastehitusele.

Tall & lüürid maaini sig tellis rajatamiseks.
Ehitustööd on lõpetatud 11. raj. lõpp - 15. raj. algus

Hää eelint värvatoru sig paremal nähtav
omapärased tiidipot. kujulised hooned. Ratsva kutsu-
ri neid tiidipotidena. Värvatoru tiidipotid
häärerid red. perioodil, parempoolse & maaste-
eäres nähtav näin. Selle asu värvatoru.

Kõik & lüürid maainist, esimest korralatavad
neli rivi, on võlvitud tellistest. Kõik need rätid
lõigatud kelpnatus, Ratsva keselt tõuseb tõelise-
konstraktsiooni. Vars foto järgi otsustades kattu
värvatoru praeguse lüüridet tell-katusel asemel
barokse torni kõrval - vanasuguse neg. värvato-
ruridgi ▽. Dat. 18. raj. lõpp - 19. raj. algus.

Tall, ~~värvatoru~~ värvatoru, sig valvotakse
& uske võltsas rüürid. Häärerid mõned
uute hoonete püstitamine mõnedeidamaks,
näiteks värvatoru rüürid & ehitatud garaaži,

tall ette viia niig pargi iijje alle
 ee rajatud beirinijaam.

Stoanidame üldplaaering ee raigelt
 kesteligisi imbe kaarber - väsavatori lin
 See sümmeetrilisi - asamble mõjuvate ei-
 joo - ee eraselt liinid radume, mis
 veman looneid ee lammutatud. niig
 vaated imbe savarand.

Paar turritaa, ee urveterisii koo
 monat veid rabilides lootne, joad VRV
 Tartu oravne godeedile Ue Hermannile
 ee vahetult esse minu rehalesalvumit
 ee roostand paar ridade joadul objekt
 kotte jalgalike ased. plaan niig iijeldus.

2-0

5

pindege arvad, alaruumel teidab klassipind vaid 2/3
mängitud aravast.

Eestisaadi liigedat kerrisalit, mille kolm-
nunnel vilul oraalareen. Hoone taganuljel realit
pundub, kuid maja kessteleg mängel sime kolm-
nunnore freetooz.

Hoone põhjanuljel kesa hilisbarokse ^{uus} ~~rikket~~
rikerdetud rocaille motiivide ring vormikate ~~kuul~~ ^{kuul}laad-
dega - vähesed itionnid elemente häärleer vali-
arhitektuuris. Varemalt saunistoid maja no lake-
pea kujulised veesülitid.

Üldiselt on hooneid rase, ved. kinn ring
igav.

Hoone praeguse silmuse on kerrisare, kuid
sarnas hoidmise juures võib see kiirelt muu-
tude igav vilsas.

Ümberehitust sime silas maja põhjanuljeli
randbetoonist ring siliseedit elitaled rannarõdu.

Maja parineb 19. sajand II veerandist.

1914. aastast alustas mõisa tegemist Eesti
Alexandri alamkollutooivod. 1915. c. mundet see põllu-
töökeskuseks, mis 1920. c. edli Olust vere.

Praegs silas maja peetiühjasa. Võhno kolhoosil
on plaanis sime üle tuuc ome kanton.

IV Üksikhoonete loetelu: x)

Lp.	Hoone algne funktsioon	Vanus	Stiil	Arhitekt ^{xx)}	Materjal	Korru- seli- sus	Telje- lisus	Säilivus ^{xxx)}		
								h	r	hb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Peahoone	19. saj. algul	klassitsism		telli, vah	2	3+3+3		n.	
2.	Valitsejamaaja									
3.	Mõisateenijate elumaja									
4.	Aidad									
5.	Sõiduhobuste tallid	19. saj. algul			granit, telli	1				16
6.	Tõllakuur									
7.	Kelder (eraldi ehitusena)									
8.	Kasvuhoone									

x) Hoone puudumisel tõmmata lahtrisse kriips.

xx) Arhitekti või ehitusmeistri mitteteadmisel jätta lahter tühjaks.

xxx) Varemete korral märkida "varem".

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.	Tööhobuste tallid									
10.	Karjalaudad	19. raj.				nsaino, telli			n.	
11.	Viinavabrik	19. raj. alja				nsaino, telli				hb
12.	Piimaköök									
13.	Vesiveski									
14.	Tuulik									
15.	Sepikoda									
16.	Rehi									
17.	Kuivati									
18.	Mõisakõrts									
19.										
20.										
21.										
22.										

7

8

V Park.

Pargi üldine seisund (hea, keskmine, halb); anda lühiloomustus kujunduse, pargiehituste ning veekogude kohta:

Pargi & maaalalt väike ja maastikul
keskelt kompaktne vorming.

Deedroogiliselt tegi haldus - erandist
kell puid - põhiliselt järs. Hääleeris esise
muraalatsi. Eesnurges tihedalt rujuvõnt möö-
de istutatud ja eesistat pöördelst ja rujuvõn-
dud vajaliku lehtle. Eesistat varemist puid
ja istutatud pargiruumi aarealadel, reegelduse.

VI Millised väravaehitused, väravad ja piirded mõisaansambli sisse kuuluvad?

- Otsiselt väike otsiselt väike
otsiselt jaksu läbi kasvane pargiruum puid
leidub plaanilt ümber kogu haldus, mis
vajavad ära ni mõne ilus vaate. Hooes
tagantpool mõnikuu otsiselt ümberkõnnik.

Stabi pargi ala piirid loom poolt kividest kive
ja sellest läbi viidud kas väravad, praegused ja tüüpi
loomingu värava tüüpid.

VII Mitu puisteed ja missugusest suunast suunduvad mõisa, milline on nende seisund?

VIII Kas on mõisaansambli sisse või selle vahetusse lähedusse ehitatud uusi hooneid, kuhu ja mis otstarbel?

Kõiklusest ruju piireid tuletatult ja mõne-
võimega rajatud mitmeid un objekt. Ent
kõik viinavõg kile ehitatud silvestraarid ruju
pargi loomingu saab unne rajatud beinijaga.
Tall kile alle ja ehitatud un kile.

K + 1130

K + 1100

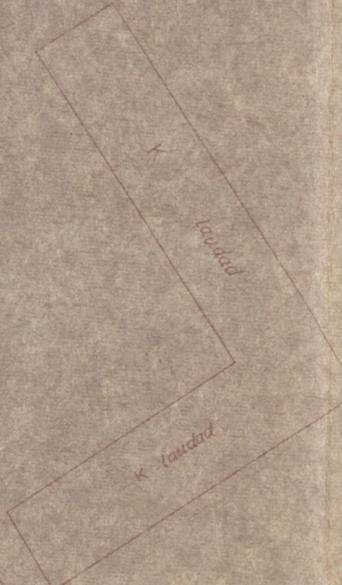
X + 1050

X + 1000

50.06
43.74
PILUSTIIRI

50.06

49.31

karjakastel

puuvilja-marjaaed

hõrsten

4736

4766

22

48.63

48.30

4777

4764

49.31

48.45

49.25

49.40

48.55

47.39

48.21

46.33

46.39

46.79

47.17

47.63

1:800

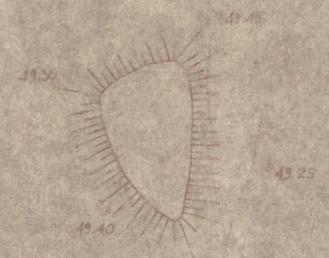

KARJA AED
VIEN GARTEN

LINNASE REHI
"MÄLÄ RIEGE"

KOKKA-LUC

MAELT VALI
"MAELT WELLI"

49.45
49.25
49.40
48.96
47.99
48.24

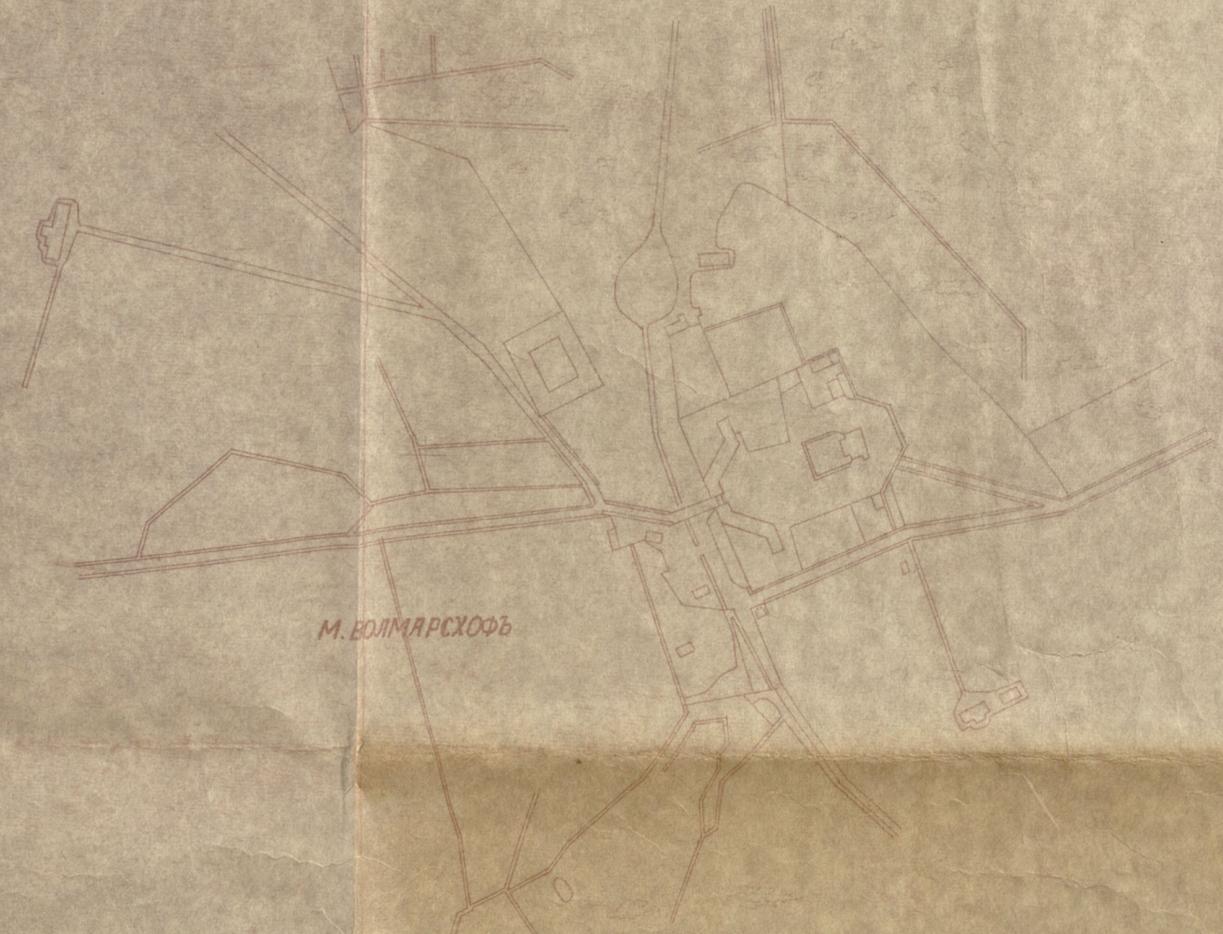

46.93
46.99
46.79

PK kolhoosi lau

51.42
51.02
51.53
51.63
52.12
52.10
52.92
52.94
53.24
53.40
15
51.85

M. БОЛМАРСХОФЪ

Y 1 800

Y 850

LINNASE REHI
"MÄLLE RIEGE"

KOKKA-LUCIT

KARJAAED
"VIEH GARTEN"

MÄELT VALI
"MÄELT WELLI"

VÄLJAVÕTE NÕO MÕISA 1816.A. PLAAANIST

RAKA F.2072 H.3 S.46 D3-1

IX Andmed mõisas ja selle ümbruskonnas leiduva mööbli ja ruu inventari kohta (kus mida on säilinud ja millises seisundis):

X Varia.

Andmed mõisaomaniku kohta. Kas mõisa territooriumil on matmispaiku, kabeleid, riste, monumente? Kui mõisa perekonna matmispaik on khk. kirikuaias, siis missuguses kirikuaias või kalmistul?

XI Pärimused ja legendid.

Astuda kontakti inimestega, kes teavad pärimusi või legende või muid andmeid mõisa kohta või andmeid isikute kohta, kes on olnud kunagi mõisaga seotud; anda need lisalehel ankeedi juurde, ära märkides tingimata andmed küsitletud isikute kohta (nimi, vanus, aadress, amet - praegune, endine).

XII Andmed ankeedi täitja kohta:

Perekonna-, ees- ja isanimi: ... Ants Heik
Töökoht, ametikoht ja eriala: ... VRV
.....
Aadress:

ANKEDI TÄITMISE KUUPÄEV:

2. sept. 77

ALLKIRI:

Heik

X+1050

49.31

Kruusküla

KK

48.23

K laudad

bet.

meie

KE

püüdi ja marjaaed

forsten

47.36

47.86

47.77

22

49.63

48.30

X+1000

põld

48.42

48.16

48.40

X+950

Y+600

Y+650

Y+700

Y+750

48.20

48.12

48.22

48.42

24

47.26

KARJA AED
VIER GARTEN

LINNASE REHI
„MALE RIEGE“

Wolmarshof

78

49.76

MÕÖT 1:500
Ühes sentimeetris 5 meetrit

Plaan orienteeritud magnetilise meridiaani järgi. Kõrgused absoluutsed.

LD

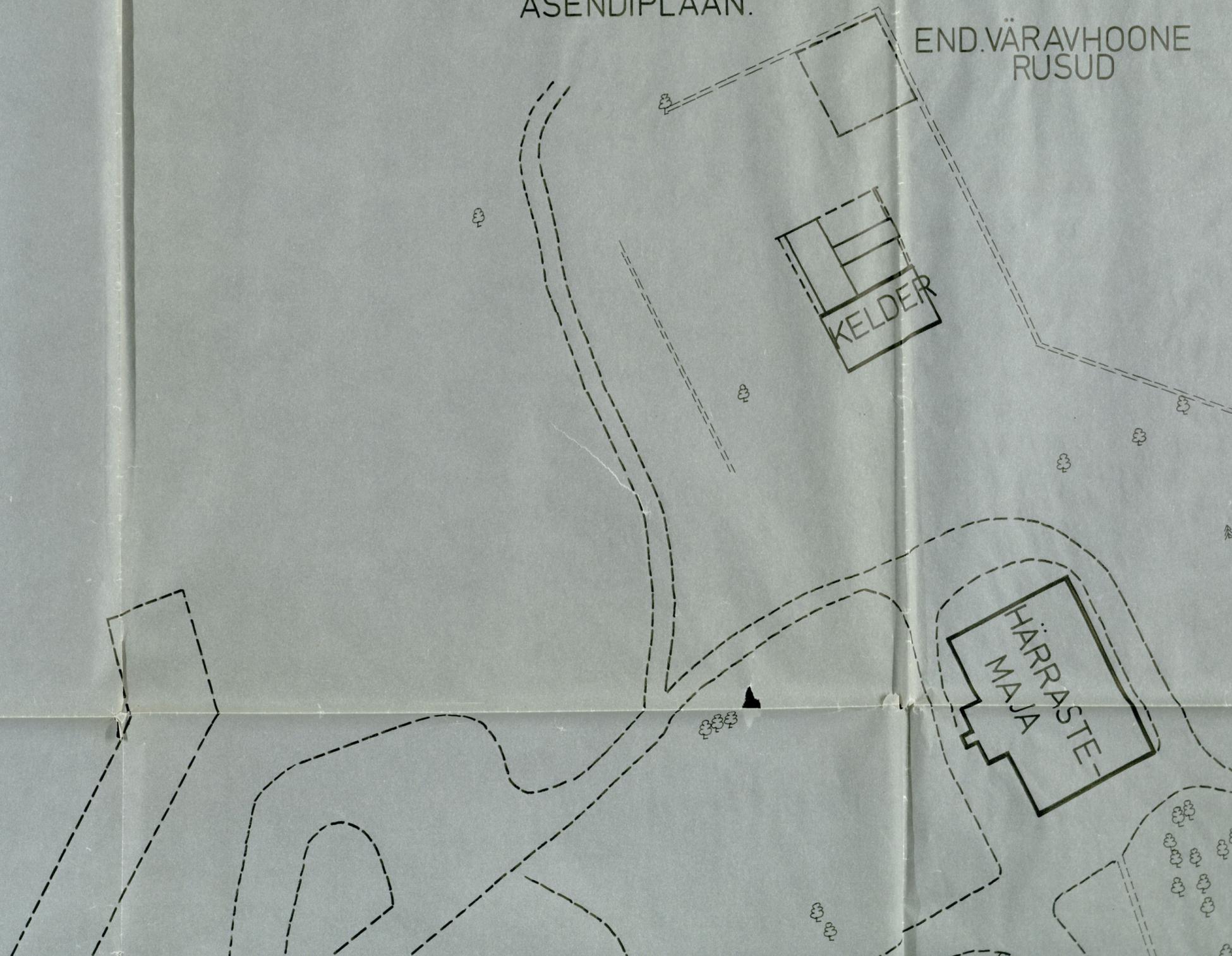
ENSV
Kultu
Proje
Tallinn

VILJANDI RAJ. KÕO MÕIS.
ASENDIPLAAN.

END.VÄRAVHOONE
RUSUD

KELDER

HÄRRASTE-
MAJA

10

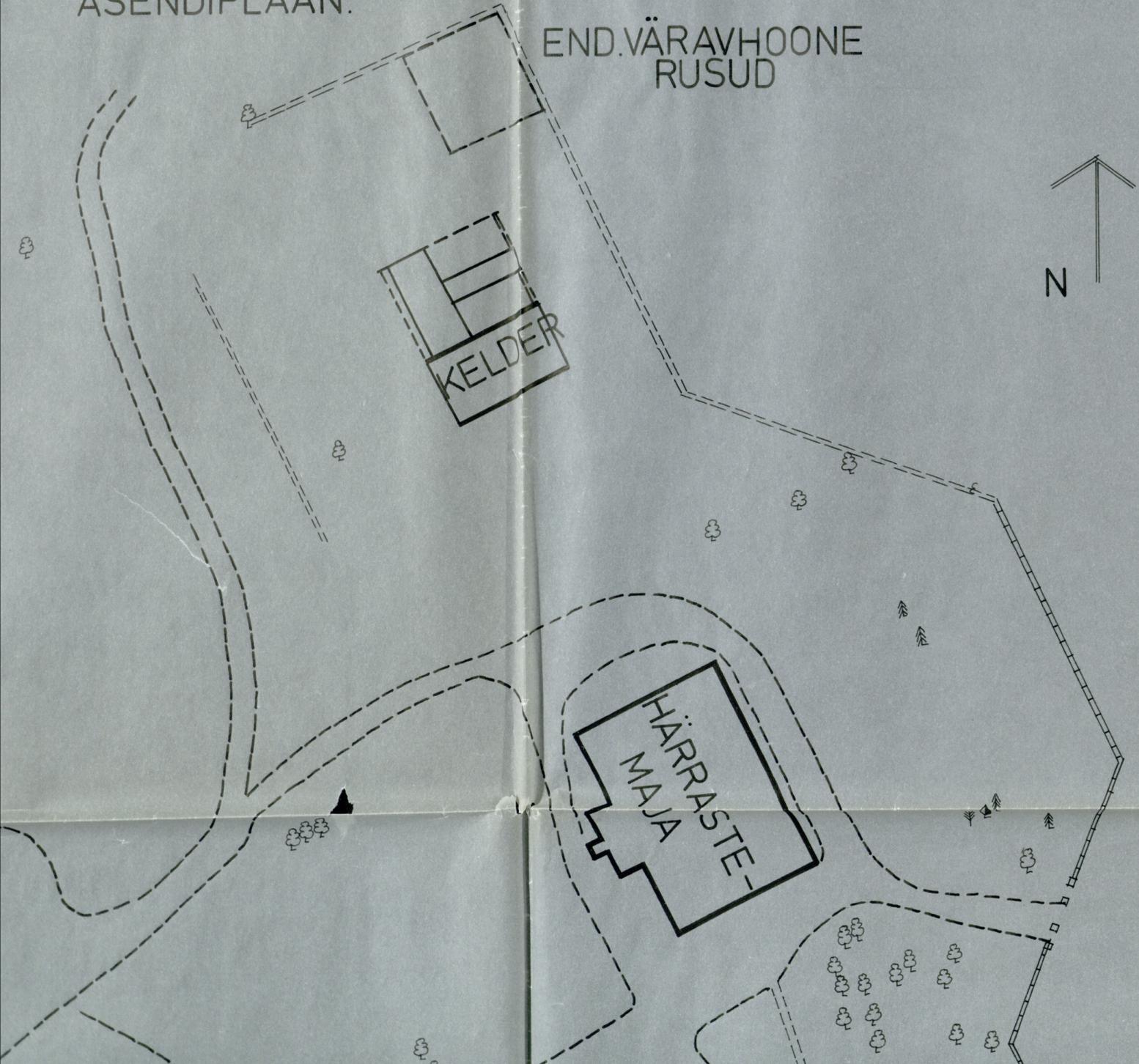
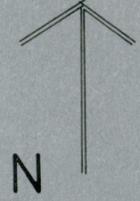
ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 31 Arhiv nr. M-1953

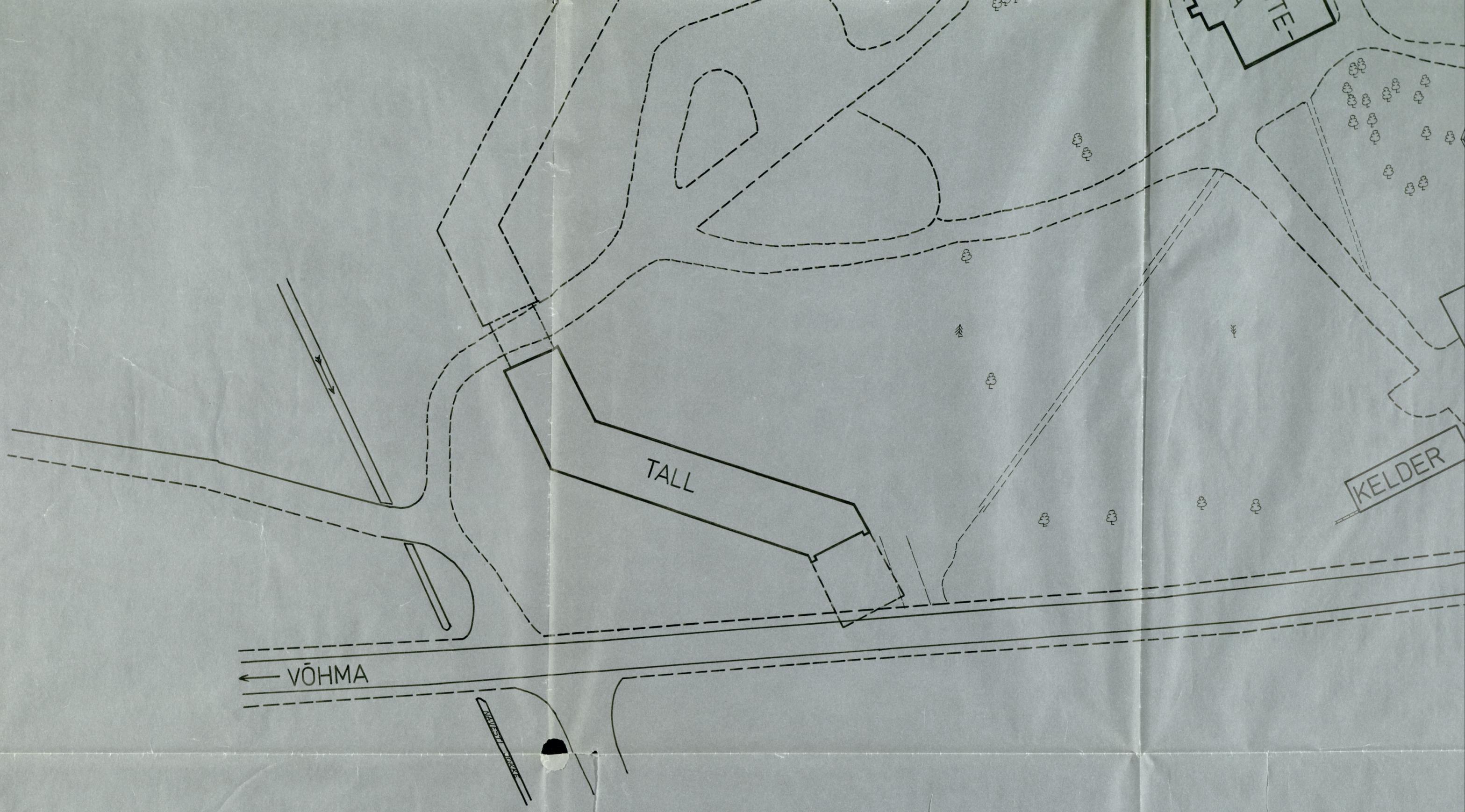
ENDI RAJ. KÕO MÕIS.
ASENDIPLAAN.

END.VÄRAVHOONE
RUSUD

KELDER

HIÄRRASTE-
MAJA

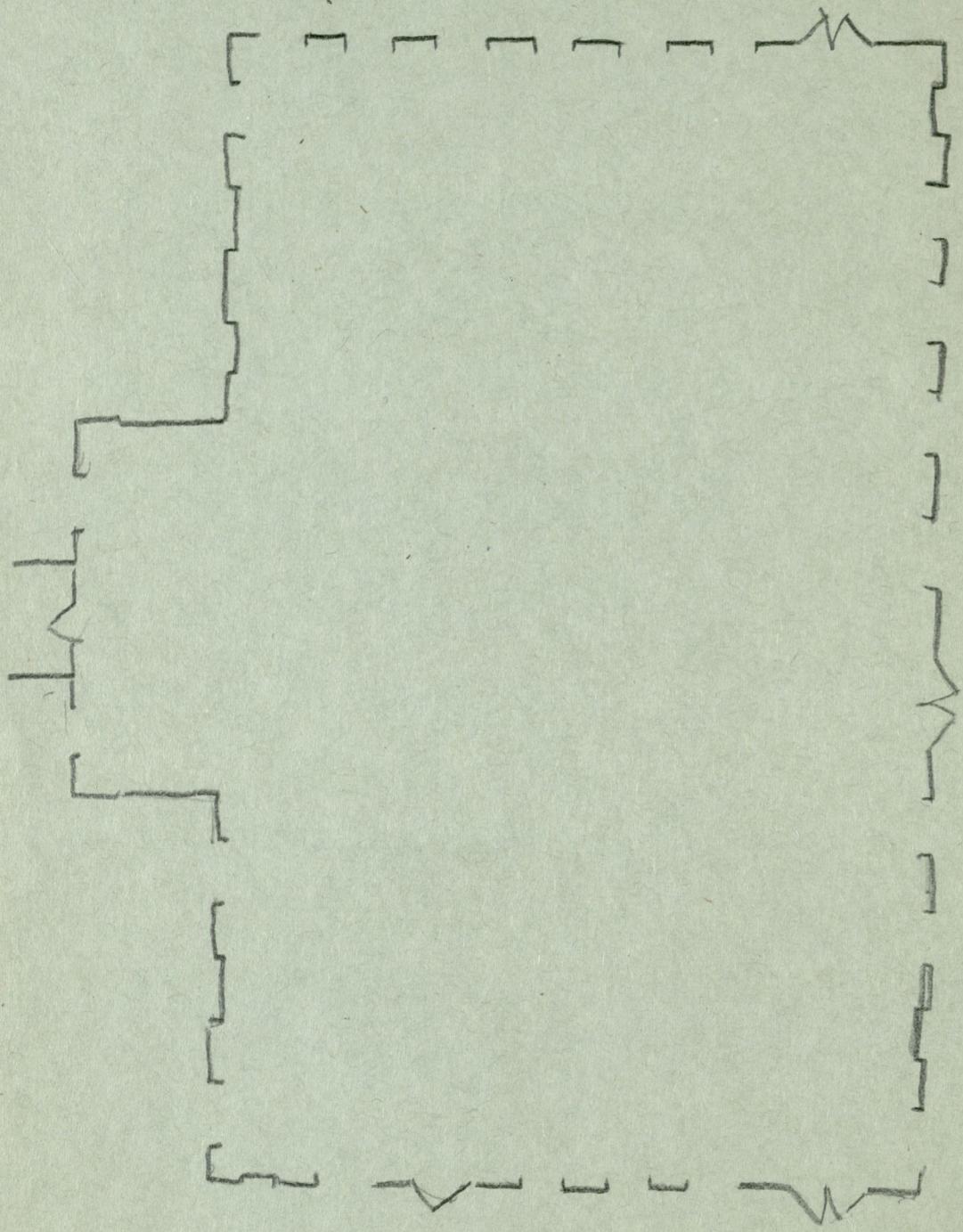

KELDER

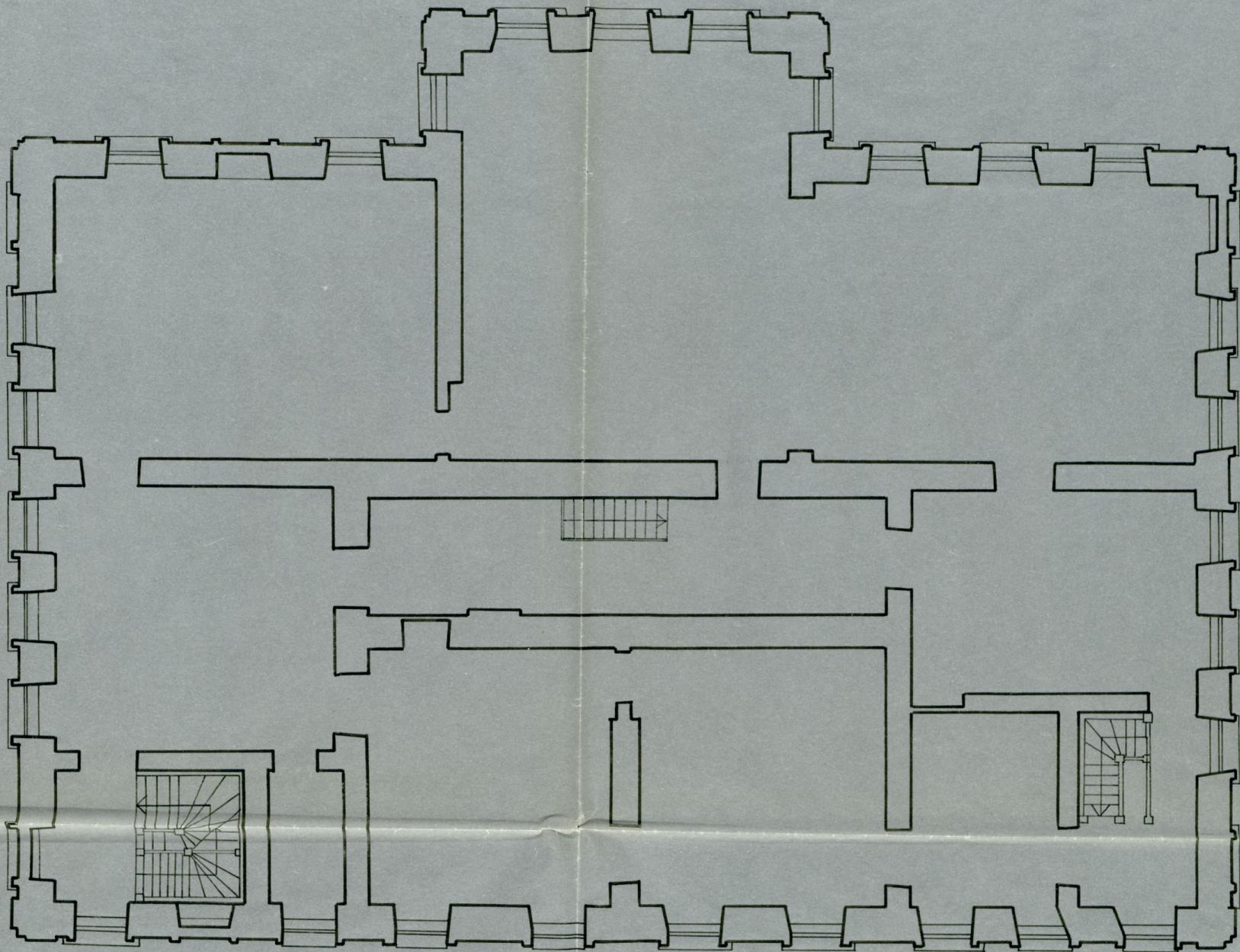
VÄRAVHOONE

PÖLTSAMAA

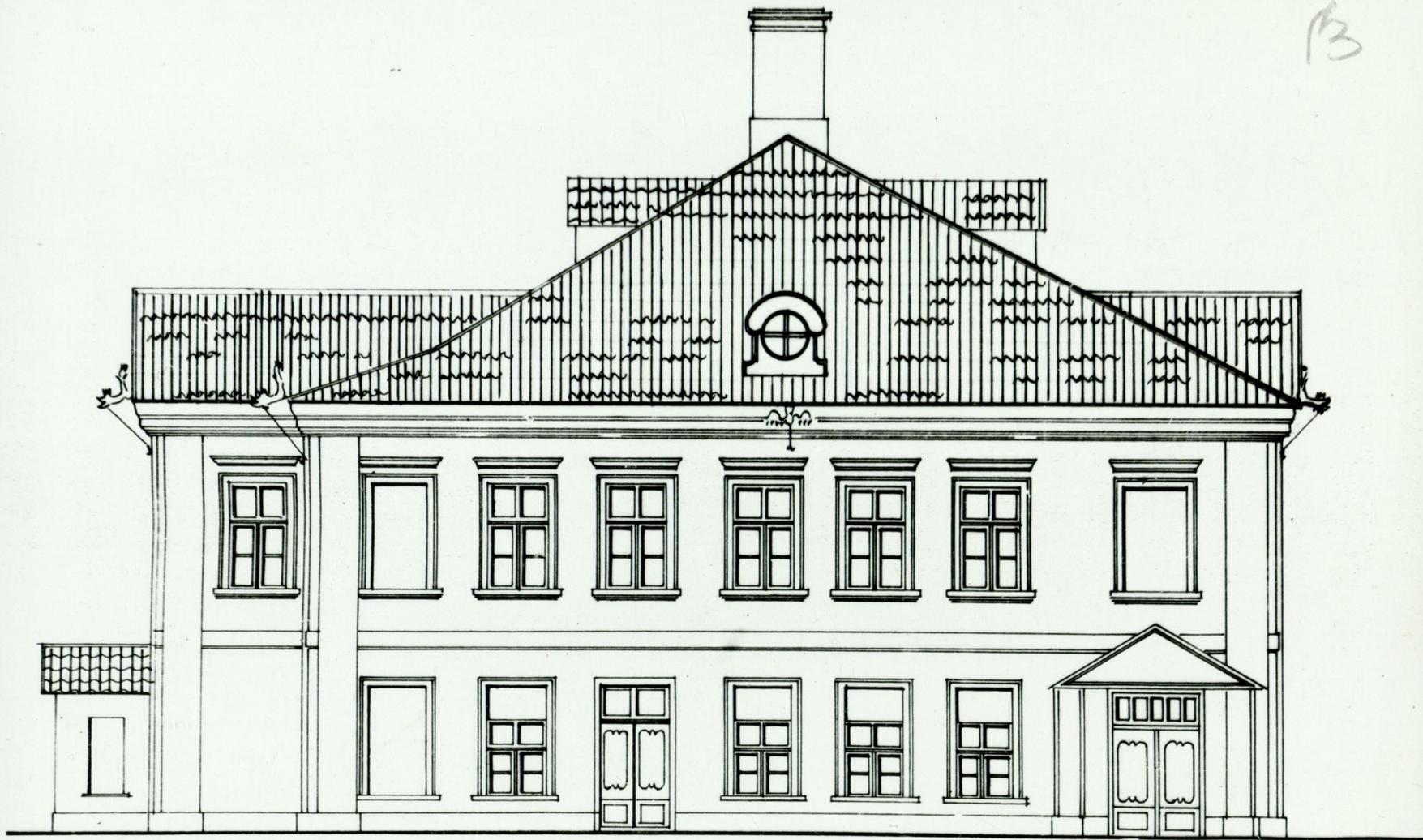
ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 91 Artihv nr. H-1953

KÕO MÕIS. VILJANDI RAJ.
II KORRUSE PLAAN

1 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 m

B

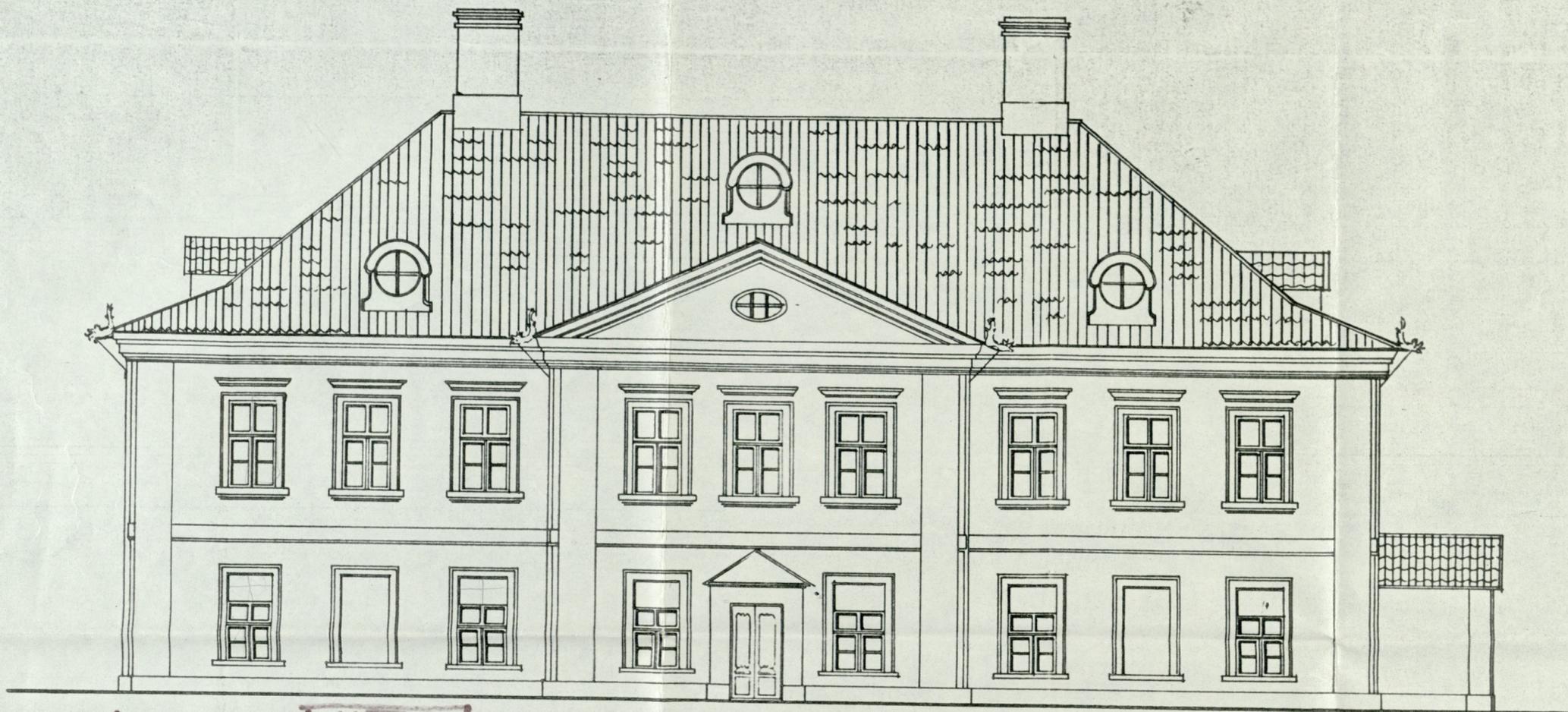

vaade lõunast 1:100

Viljandi raj. Loo mõis

A. Kann'i projekt lahendus Loo mõisa,
pärast remonttööde lõpetamiseks.

Pl. 1979(?)

K00

vaade läänest 1:100

29.0 M

Kultuurimälestiste RPI

Arh. nr
51 663

Objekt:	Joonis:	Peahaone.	Effer
Rõo mõis.	Vaated		
Osak. juh. A. Sandberg	Gruppjuht		Leht
Osak. pearahk. A. Rannit	Projektiteer		AE-3
Proj. peainsp. J. Treitelok	Seadestaja		M 1:100
Obj. autor. A. Kann	Kalkoeris	I. Rits	8/17.

KÕO mõis (Vilged raj.)

15

Vaade peesoon rennialididid ed.
lest. Foto A. Heu VIII 1974.

Kõõ mõis (Vigard raj.)

Väinamäe mõis. Vaade edelast. A. Hei VIII '77.

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste I K. K. K.
Projekteerimise Instituut
Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. *M-1953*

Kõõ män (Vigard raj)

Uus reasooni rööj angel. Detail.

Foto A. Hein VIII 1977

ENSV Riiklik Ehituskomitee
 Kultuurimälestiste Riiklik
 Projekteerimise Instituut
 Tallinn, P. 21 Arhiiv nr. M-1953

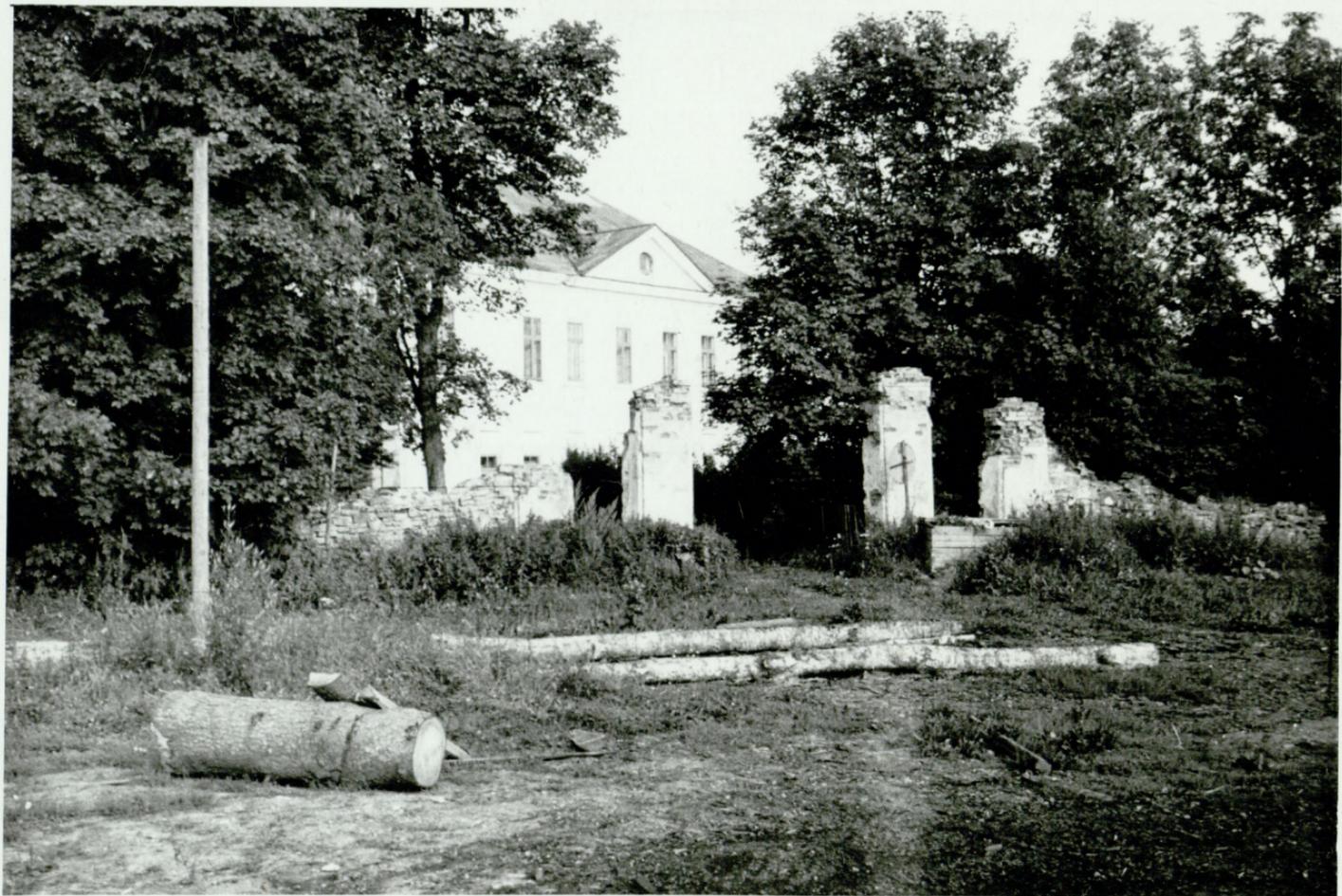
Kõõ mõni (Viljandi raj.)

17

Uus peatoimetaja põhikõrge A. H. K. VIII/77.

NSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurilise Arestise Instituut
Projekteerimise Instituut

Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-1953

Kõõ mõis (Vigand. raj.)

16

Vaade peatoonel rajust. A. Heie VIII '77.

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste
Projekteerimise Instituut
Tallinn. Lai t. 31 Arhiv nr. M-1953